

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXIV. évfolyam 19. szám. 2013. október 1.

Ára 0,80 lej

Idén 125 éves a segessvári református templom. A közelmúltban tartott ünnepség alkalmával sor került kopjafaavatásra is. (Cikkünk a 4. oldalon)

Dél-erdélyi sorsok

125 éves a petrozsényi templom

A petrozsényi reformátusság idén ünnepelte temploma felépítésének 125. évfordulóját.

Hogy jött létre és hogy éli hétköznapiját ez a közösség a Déli-Kárpátok Keleti-Zsil folyójának völgyében?

Az 1867-es kiegyezést követően a Zsil-völgyben elkezdődött a köszénkitermelés ipari méretűvé fejlesztése. Ebben az évben meg is nyílik Petrozsényban a Deák bánya és a Keleti bánya, 1869-ben a brassói kohóegylet bányája, majd az évtizedek teltevel az egész völgy bányateleppé formálódik.

A fellépő munkaerőhiányt az állam tudatos betelepítéssel orvosolja – például a Csehországból idetelepítetteknek felépítik a Prága lakónegyedet –, de sokan a jobb megélhetés reményében önként érkeznek munkát vállalni. A betelepülők magukkal hozzák hagyományait, szokásaikat, vallásosságukat, hitbeli

meggyőződésüket is. Szükségessé és elengedhetetlenné válik az itt dolgozók hitéletének megszervezése, hiszen a lélekszámában és lelki igényeiben is gyorsan gyarapodó közösséget már nem lehet csupán csak szórványként kezelni, csak néha látogatni.

1872-ben Dáné István, Hunyad megye esperese Fábrí Józsefet bízta meg, hogy Óraljaboldogfalváról rendszeresen szolgáljon Petrozsényban is és tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a Zsil-völgyébe telepedett reformátusok gyülekezetté formálódjanak. Így jön létre sok imádság, igehirdetés, összeírás és Isten kegyelme révén Petrozsényban az a református gyülekezet, amely ekkor az egész Zsil-völgy reformátusságát magába foglalja. Természetesen a többi felekezet is gyarapodik lélekszámában, és szinte egyszerre kezdenek el saját templomokat építeni. 1887-ben felépül a római katolikus templom a zárdával együtt.

Márton Zoltán

(Folytatása a 7. oldalon)

Nyilatkozat

Erdélyi magyar történelmi egyházaink határozottan ellenzik a „Roşia Montană Gold Corporation” verespataki bányaprojektjét és Románia kormányának célirányos törvénytervezetét, amely az alkotmány és a hatályos jogszabályok ellenében lehetővé tenné ennek megvalósítását.

Egyházaink közös elvi álláspontját tíz évvel ezelőtt kifejeztük és azt változtatlanul fenntartjuk. Természeti környezetünket Isten teremtette, épített és másfajta kulturális örökségünket utódaik számára a környéken élő mindenkori emberek hozták létre. Mindezen értékeket kötelességünk megvédeni bármilyen közvetlen rombolástól és évszázadokra kiható veszélyforrástól. Ráadásul templomaink, temetőink és más helybeli örökségeink egyházaink tulajdonát képezik, amelyekről nem kívánunk lemondani, ugyanakkor eredeti állaguk és helyszínük

(Folytatása a 3. oldalon)

Barangolások bibliai tájakon

Róma (I.)

Róma városát Kr. e. 753-ban alapították a Tiberis folyó partján. Egy dombon feküdt, s miután a város növekedésnek, fejlődésnek indult, több más domb is benépesült, ezért is nevezi a Jelenések könyve hét hegyen épült városnak. Kr. e. 510-ig királyok székeltek itt, utána már a köztársaság székhelye. Sok háborút vívott s lassan egész Itáliát és a Földközi-tenger egész mellékét uralma alá hajtotta.

A császárság Kr. e. 27-ben kezdődött Augustus uralmával, ekkor Róma már az egész akkori világ hatalmas ura. Ezért adhatta ki a császár Jézus születésekor a parancsot, hogy az egész föld összeirattassék. Ez a birodalom sorra hódoltatta meg az egyes országokat, ilyenkor a legyőzött ország isteneit is Rómába vitték, s templomot építettek nekik. Így mindenki azt az istent imádta, ami neki éppen tetszett, persze először az isteni császár előtt kellett meghajolni. Róma így nemcsak a politikai, hanem a vallási hatalmat is igyekezett kezében tartani. Leghíresebb templomai a Jupiter, illetve a Vesta templom volt. Híres építmény volt a Titus diadalíve, amit Domitianus császár emeltetett Kr. u. 81-ben a zsidók felett 70-ben aratott győzelem emlékére. De talán leghíresebb építménye a Colosseum volt (Kr. u. 80-ban épült), amit az ókor leghatalmasabb építményének tartottak. Itt halt mártírhálál az első századok keresztyén üldözései során sok hitvalló ember. A katakombák is Róma látványosságai közé tartoznak, ahol az üldözött keresztyének összejöveteleiket tartották.

Zsidók már a Krisztus előtti második századtól éltek Rómában, a két állam között a hivatalos kapcsolatok 161-ben kezdődtek, amikor is Makkabeus Júdás segítségnyújtási szerződést kötött Rómával. Kr. e. 63-ban Pompeius Júdeát is meghódította és betagolta a Római Birodalomba. Az ellenálló zsidók közül sokakat vittek rabszolgaként Rómába. Ettől kezdve már nagyobb számú zsidó közösség élt Rómában, amiről Cicerónál is olvashatunk.

Több zsinagóga neve ismeretes, a zsidók ebben az időben már görögül beszéltek. Augustus császár korában a számuk már több ezerre tehető. Ők megpróbálták térítő tevékenységet is folytatni, és ez komoly ellenszenvet váltott ki a többi lakosban. Kr. u. 19-ben négyezer zsidót telepítettek át Szardínia szigetére. A legnagyobb zsidóüldözés 49-ben volt, amikor Claudius császár száműzte Rómából a zsidókat. Erről az Apostolok cselekedeteiről írott könyvben, de világi történetírók könyveiből is tudunk.

A rómaiak kezdetben megtűrték a Nagy Heródes nemzetségéből származó fejedelmek helyi uralmát, de Kr. u. 6-ban Samária és Júdea római provincia lett, amit a Rómából küldött helytartó kormányzott, aki Cézareában lakott, s csak a nagy ünnepekere jött fel Jeruzsálembe. A rómaiak igyekeztek, hogy ne szóljanak bele a zsidók belügyeibe, vallásukat is tiszteletben tartották. Ennek ellenére voltak véres események, például az, amiről Lukács evangélista tudósít, amikor Pilátus áruhába

A római Colosseum belülről

bújtatott katonáival egy nagy ünnepen a zarándokok vérével az áldozat vérével elegyítette. Az ilyen események és a kemény adókövetés a zsidókban a rómaiak iránti ellenszenvet csak fokozta. Főleg azokat gyűlölték, akik honfitársaik közül az elnyomó hatalom szolgálatába álltak, közöttük is leginkább a vámszedőket, akik saját népüket fosztották ki a rómaiak és persze a saját javukra is. Az ellenszenv és megvetés kölcsönös volt, hisz – kevés kivételtől eltekintve – a rómaiak is megvetették és lenézték a zsidókat. A zsidókat vezető főtanács is nagyon félt a rómaiaktól, hisz a legtöbbször a helyzet robbanásig feszült volt. Felkelésekről is olvasunk, ám ezeket a rómaiak mindig vérbe fojtották.

Az Újszövetségben is sokat említik Rómát és az ott uralkodó császárokat. Lukács írja, hogy Jézus Augustus császár idejében született. Keresztelő János Tiberius császár uralkodásának 15. esztendejében lépett fel, Jézus keresztre feszítése pedig ugyanennek a császárnak az uralkodása alatt történt. Claudius császár alatt végezték ki Jakabot. Pál ezért Néró császárhoz fellebbezett.

A keresztyének, akik hűséges, engedelmes, becsületes és szorgalmas állampolgárai voltak e birodalomnak, mégis hamar szembekerül-

tek vele, amikor a császárok magukat úrként és megváltóként akarták tiszteltetni. Erre a keresztyének nem voltak hajlandók, mert számukra csak Krisztus volt Úr és Megváltó. A keresztyéneket összefogdosták s az arénákba vitték. Itt mikor összegyűltek az emberek, népes kíséretével bevonult a császár. A nép felüvöltött: a császár az Úr! Ez után láncra fűzve vezették be a keresztyéneket, akik a legtöbbször énekeltek, s énekük tartalma az volt, hogy Jézus Krisztus az egyedüli Úr. Ezzel a hitvallással az ajkukon mentek a kiéhezett oroszlánok elé, vagy égtek el szurokkal bekenve Néró kertjeiben. A császárkultusz ismerete nélkül nem érthetjük meg a Biblia utolsó könyvét, a Jelenéseket, amiben a Római Birodalom és annak fővárosa mint fenevad, mint vadállat jelenik meg, ami mindent összetör és szétzúz, amiben folyik az istenkáromlás, s ami a szentek véréből meg van részegedve.

A keresztyén gyülekezet igen hamar megalakult, valószínűleg a negyvenes évek derekán. Itt élt például a kedves házaspár, Akvila és Priscilla, akik később Korinthusban és Efézusban Pál kedves munkatársai voltak. Pál minden valószínűség szerint Akvilától és Priscillától hallott a római gyülekezetéről, hiszen a nekik írt levelében szól arról az égető vágyról, ami benne élt, hogy ezt a gyülekezetet egyszer meglátogathassa. A gyülekezetben eleinte békésen egymás mellett éltek a zsidókból, illetve pogányokból lett keresztyének,

miután a zsidók már elszakadtak a zsinagógától, illetve őket onnan kitaszították.

Mi indította az apostolt levélírássra, mikor ezt a gyülekezetet nem ő alapította? Az, hogy Pál az akkor ismert egész világon akarta hirdetni az evangéliumot. Keleten már bevégzettnek látta munkáját, ezért figyelme Nyugat felé irányult. Ott még sok ország volt, ahol az evangéliumot nem ismerték. Hosszú és minden kérdésre kitekintő levelet ír, hogy az ő általa hirdetett evangéliumot a gyülekezet alaposan megismerhesse.

Olvasandó igék: Lk 2,1, 3,1–2, 13,1, 19,7; Jn 11,48; ApCsel 18,2, 12,1–2; Jel 14,8, 16,19.

Lőrincz István

Református

Telefonos

Szeretetszolgálat

Segítségre van szüksége, vagy segíteni szeretne?
Hívjon bizalommal
csütörtöktől 15-20 óra között!

www.refelsz.ro   refelsz@refelsz.ro   refelsz

Tel.: 0265 - 55 55 55

Nyilatkozat

(Folytatás az 1. oldalról)

erőszakos megváltoztatását sem tudjuk elfogadni.

Románia alkotmánya előírja az egészséges és természetes környezethez való jogot, valamint az állampolgárok és az intézmények kötelességét környezetünk védelmét illetően. A magántulajdonhoz való jog sérthetlenségét és a lakhely szabad megválasztásának lehetőségét szintén az alkotmány biztosítja. Mindezek mellett 2010-ben az Európai Parlament is egyértelműen állást foglalt a ciántechnológias bányászat európai szintű tiltása érdekében.

A fentiek alapján megdöbbenve vetjük tudomásul, hogy Románia kormánya a közelmúltban jóváhagyta és a parlament elé terjesztette a bányanyitást elősegítő törvénytervezetet. Tiltakozunk a természetrombolás, a magántulajdon megsértése, a kulturális értékek rombolása ellen, ami a jogszerűtlen törvénytervezet elfogadásával és végrehajtásával bekövetkezne. Felszó-

A külszíni fejtés következtében Verespatak környékén eltűnnének a hegyek. Helyüket idővel egy ciánnal teli óriási kiterjedésű tó venné át.

lítjuk a kormányt, hogy vonja vissza a kifogásolt kezdeményezését! Amennyiben erre nem kerül sor, akkor felkérjük Románia parlament-jének tagjait, hogy az ügydöntő szavazáskor utasítsák el ezt a törvénytervezetet.

Tiltakozásunk megfogalmazásakor tisztában vagyunk azzal, hogy a bányaprojekt beindításához sok helyben lakó, szociálisan hátrányos helyzetű embertársunk fűzött fokozott reménységet, ezért felszólítjuk Románia kormányát, hogy a környék munkanélküliségének és más szociális problémáinak megoldására célirányos intézkedéseket foganatosítson.

Isten óvja környezetünket és jövőnket; bírja jobb belátásra az ezeket veszélyeztető emberi tényezőket!

Közösségépítő emberek

„Jól vagyon jó és hű szolgám...”
Mt 25,21

De mi lesz a harangokkal? – tette fel ezt a ma újra sikoltóan aktuálissá váló kérdést 25 évvel ezelőtt Végh Antal. Nemzetünknek történelmi és mindennapos tapasztalata a szétválasztottság fájdalma mellett az, hogy ma is szembesülnie kell a történelmi egyházaink elsorvasztására központilag kidolgozott terv buktatóival. A mindenkorai román államvezetés által, anyagilag maximálisan támogatott hagyományterjesztés fő célpontjai az erdélyi települések. A cél világos: a nemzeti megmaradást a hagyományok tiszteltetését és megőrzését legkövetkezetesebben felvállaló magyar egyháznak tudatos elsorvasztása.

Ez az évszázados intézményrendszer a legnehezebb, zivataros időkben is őrizte a lángot. Azt, amelyik világított a sötétben, megmutatva az alagút végét, a lángot, amelynek melegénél felengedtek a megdermedt, sokszor eltévelyedett lelkek, a lángot, amelyik perzselt is, ha erre szükség volt. Ez pedig elég gyakran megtörtént. A proféták különleges adottsága abban áll, hogy meglátják az összefüggést az ember helyzete és Isten Igéje, akarata, cselekedete között. „...Legyenek egyé kezében.” (Ez 37,17)

Ezt a profétai látomást tette következetes munkájával élővé Sepsiköröspatak lelkipász-

tora, **Nagy Zsolt Attila**. Az ellenségeskedés légkörét feloldó, a megbékélés szándékát, a szeretetet és a belékapaszkodó hitet hirdető fiatal lelkipásztor tudatosította közösségében: a virtuskodás, az olcsó népbuító politikai demagógia ideje lejárt. Dolgozni kell, hogy megmaradjanak harangjaink, hogy ne a fejünkre hulló por és régi vakolat alatt énekeljük a drága Siont.

Váncsa Jenő főgondnok hathatos segítségével a gyülekezettel közösen hidat építettek a múlt és a jövő között. Megerősítve a hitet Istenben, magyarságunkban, végső győzelmünkben. Ennek a hídnek a pilléreibe beépítették azt, amit a múltból érdemes átvinni a jövőndöbe: az összefogást, a következetes építő jellegű munkát, a kitartást, a becsületet, a szeretetet és az egység megtartó erejét. Tudatosították a jövő nemzedékben, hogy az óriás mi vagyunk, az Erdély templomaiban együtt imádkozók a közös Krisztus-hitet vallók, az erdélyi magyarok, de nem külön-külön, csak közösen, erőinket egyesítve. Újra bizonyosságot nyert, hogy ez az élő, alkotó közösség bármennyire is átalakult, megőrizte az őskortól örökölt legfőbb tulajdonságát. Azt, hogy a kinyújtott kéz mindig barátságosabb, mint az öklöbe szorított tenyér. A főgondnok önzetlen adományából felújított, kibővített lelkészi lakás és az újra használhatóvá tett melléképületek ismételt maradvány bizonyítékai annak, hogy ha vannak küldetésüket teljesítő lelkipásztorok, elhivatott egyházi vezetők,

A sajtó függetlenségéről

Egy felvetett téma kapcsán, a média függetlenségéről is szó esett a borzonti EMI-tábor idei sajtóklubjában. Bár talán annak függőségéről beszélni még közelebb állna a mindennapi valósághoz.

Mondhatni: örök, folytonosan felvetődő kérdés ez. S a legérdekesebb, amikor maguk az érintettek, az újságírók adják meg vagy keresik a választ. Amely csak akkor lehet valamennyire is valóságstartalmú, ha egy kicsit is alá merünk ereszkeszni munkánk mindennapi gyakorlatába, az őszinteség mérlegére téve azt. Kellenek ezek az alkalmi és rendszeres tükörbe nézések, mert segítenek tartani a jó irányt, vagy éppen visszatérni ahhoz.

Aki a teljes függetlenség paripáján lo-vagol, a szabad kéz kiadójáról zengve ódát, azzal dicsekedve, hogy náluk minden téma, személy belefér; az számomra legalábbis gyanús. Vagy nem veszi komolyan a témát, vagy nem mond igazat.

Manapság, amikor kiadói, gazdasági, világnézeti és sok más egyéb érdekek határozzák meg a sajtót, s benne a sajtómunkások létét, e körülmények között legfeljebb függetlenségre való törekvésről, ilyen jellegű útkezesről beszélhetünk. Mely azonban nem valakinek a folytonos, a valóságról – magyaráz: a kiadó érdekeiről, irányultságáról – tudomást nem vevő, vagy éppen annak hátat fordító lázadásában, toporzékolásában kell alakot öltönn.

Amiben ki-k egyértelműen és megkérdőjelezhetetlenül megtalálhatja a maga függetlenségét, s az arra való törekvést, az a szakmaiság elszánt, elkötelezett művelése. Ha ebből nem engedünk, megtaláljuk a közéletet, rálehetünk a sajtó, sokszor csak délibábnak hitt, már-már mítoszként emlegetett függetlenségére. Kiadói korlátok és hatások ellenére, vagy éppen azokkal egyetemben, egy függőségekre épülő világban is.

(S miért lenne ez másképp az egyházi sajtóban?)

Fábián Tibor

akkor az emberek összefognak és újra feléled az évszázadok alatt kialakult magyar népi, hagyományörző értékrend. Amelyiket végleg nem tudott kiirtani sem a kommunizmus vörös ördöge, sem a kisebbségi sors. Ahogy két összetartozó fadarab eggyé lehet a próféta kezében, úgy lehet ismét eggyé szétszóródott népünk Isten kezében, valóra váltva Moltke Miksa misszionárius, 1848-as honvédtiszt erdélyi ódájának a mai helyzetben különösen érvényes üzenetét: „Szép Erdély, te régi templom, / Zöld hegyeknek oszlopán, / Hol-ha ima kél a szívben, / Annyi nyelven, s annyképpen, / Egy Istenhez száll csupán. / Szép Erdély, te édes otthon, / Szálljon áldás, béke rád, / S bár ha viharok szakadnak, / Szívét minden hű fiadnak / Egyetértés fonja át.”

Zsigmond Sándor
Sepsiköröspatak

Az emlékezés köve – 125 éves a segesvári templom

Úgy kell erre a templomra tekinteni, mint Isten dicsőségének köveire – mondta a segesvári református templom építésének 125. évfordulóján, szeptember 8-án **Kató Béla** püspök. A négynapos ünnepségsorozatot záró istentiszteleten a püspök ugyanarról az ígéről beszélt, mint amiről a templom fennállásának 100. évfordulóján is szó volt (1Sám 7,12).

Kató Béla szerint a Sámuel által felállított kő a segesvári templomhoz hasonlóan nemcsak emberek számára állít emléket, hanem mindkettő Istent dicséri. „A gyülekezet élete olyan, mint a hegymászóké. Elindulnak felfelé, de egy adott ponton megállnak, visszatekintenek a megtett útra, a kiindulópont-ra, amely sokszor nagyon mélyen van. Fontosak ezek a megállók, hogy elgondolkodjunk, és a visszatekintés után menjünk tovább. Isten ezeknél a megállónál arra figyelmeztet,

hogy a kegyelmét napról napra kell megszerezni. Folyamatosan meg kell állni, vissza kell tekinteni, és hálát kell adni az addig megtett útért.

Sámuel is azért állítja fel a követ, mert mindenre, ami vele történt, hálaadással emlékezik. Az ortodoxok minden alkalommal, amikor elmennek egy templom előtt, eközben keresztet vetnek, és minden bizonnyal Istenre gondolnak. Ti mire gondoltok, kedves segesváriak, amikor elmentek a templomotok előtt? Ha Istenre tekintünk, akkor ez is egy olyan kő, mint amelyet Sámuel felállított, Isten segítségének és kegyelmének az emléke” – fogalmazott a püspök.

Az úrvacsorával egybekötött ünnepi istentiszteleten az egyházközség kórusának szolgálata után **Bíró István** esperes, **Veress László** egyházmegyei főgondnok, **Dorin Dăneșan** polgármester, Magyarország csíkszeredai konzulátusának képviselőjében pedig dr. **Magyar Balázs** konzul köszöntötte a gyülekezetet. Ezt követően a templom udvarán kopjafát avattak, amelyet a segesvári polgármester, valamint Magyar Balázs konzul lepleztek le.

Kiss Gábor

A hegyre néző ember

Száz éve született Mester István

Mester István, egykori marosvásárhelyi lelkész, 1913. szeptember 2-án született Szederjesen, Udvarhely vármegye délnyugati csücskében. A négy elemi után Székelyudvarhelyen, a Református Kollégiumban folytatta tanulmányait. „Közelebb volt a Székelykeresztúri Unitárius Gimnázium, de hát egy református pap gyermekét illett református kollégiumba vinni” – emlékezik *Asztali beszélgetés* címmel az *Új Kezdet* marosvásárhelyi vártemplomi lapban Mester István az öt kérdéső Fülöp G. Dénesnek. 1927-től a Marosvásárhelyi Református Kollégium diákja, és itt is érettségizett.

1930–34 között a Református Teológiai Fakultáson tanult, majd a svájci Bazelben, később pedig Zürichben folytatta tanulmányait. Kolozsváron 1937-ben szentelték pappá, ezt követően középiskolai vallásstanári oklevelet is szerzett. Megházasodott, Isten három gyermekkel ajándékozta meg (Piroska, György, Zoltán).

Segédlelkésszé, illetve lelkész állomáshelyei Brassó (1936), kolozsvári teológiai szenior (1936–37), marosvásárhelyi lelkész a Szabadi úti templomban (1937–47), majd másodlelkész a Gece utcai templomban. 1953-ban megválasztották vártemplomi lelkésznek és 31 év után innen ment nyugdíjba.

Az 1953. december 6-i beiktató ünnepen a vártemplomi szószéken **Barabás Benedek** esperes 1Kor 3,9 alapján hirdette az ígét, prédikációjában a pásztorról és a gyülekezetéről beszélt.

Mester István 1987-ben hunyt el. Május 5-én koporsójánál **Csiha Kálmán** esperes 1Pt 1,1–5 alapján búcsúzott az elhunytól, *Hervadhatalan örökség* címmel leírva a *Református Szemlében*. (1987/3).

Mester István 1937-ben az első lelkésze a Szabadi úti templomnak. A meneküléskor (1944–45) Kecskeméten „visszmondja a tanári állást”; a háború utáni években a család két évet a Makariás–Engel-házban lakik, mely arról nevezetes, hogy II. József császár a városban tett látogatása alkalmából itt volt elszállásolva. 1948–1954 között a család a Vargák bástyájában lakott (a Vártemplom melletti első bástya); 1953. május 10-e emlékére sokáig évente felköszöntötte Mester Istvánt a tudós, főgondnok, jó barát dr. Farczady Elek (elemlegetve ilyenkor a kétezer(!) templomi résztvevő szavazatát); 1957-ben és 1966-ban ő a fogadó házigazda Ravasz László erdélyi látogatásakor (ekkor látogatják meg Szovátát, amikor a helyi kalauz az alulírott).

1953 után a Vártemplomi Egyházközség és Mester István az öröke a féltett kincsnek: dr. Bernády György könyveinek, bútorainak,

gyűjteményeinek, szobor makettjeinek. Irodalmi és szerkesztői munkásságában jelentős helyet foglal el az *Iffjú*, az *Iffjú Erdély* szerkesztése. Tagságot vállalt a *Református Jövő* szerkesztőbizottságában, erre 1941-ben személyesen Ravasz László kérte fel. 1951-ben önéletrajzot írt. Ezt toldotta meg halála után a következő mondattal

felesége, Mester Istvánné Farkas Piroska: „...a Szeretet, a Békesség embere volt, amihez járult végtelen nagy tudása; nemcsak hogy nem mondott, de még csak nem is gondolt senkiről soha semmi rosszat”. Említett búcsúszövegében Csiha Kálmán azt mondta róla: „Hegyre néző ember volt.”

Mester Zoltán

Közadakozásból gyülekezeti ház

A Beszterce-Naszód megyei Almásmálmom gyülekezete szeptember 1-jén hálaadó istentiszteleten emlékezett meg temploma újjáépítésének századik évfordulójáról, és egyben felavatta a közadakozásból épült új gyülekezeti házat. Az istentiszteleten **Bányai Csaba** rettegő lelkész, dési esperes bevezető szolgálata után a gyülekezet régi barátja, **Tőkés László** európai parlamenti képviselő hirdette Isten Igéjét, majd **Bocskai László**

gyülekezeti lelkész ismertette az újjáépülés és az új gyülekezeti otthon történetét. **Nagy Ferenc** jelenleg tancsi lelkész tizenöt évi szolgálatát idézte fel, majd **Gergely Miklós** gondnok köszöntötte a templomot zsúfolásig megtöltő gyülekezetet és a vendégeket. A templomi ünnepséget az ifjúság rövid műsora zárta, majd Tőkés László és Bányai Csaba közösen felavatták a gyülekezeti házat.

Vetési László

Navigare necesse est

Hollandiai hajózás – bibliai történetek

Marosszentkirályi fiatalok egy német gyülekezet ifjúságának kisebb csoportjával nem mindennapi utazáson vettek részt: hét napon keresztül egy 1903-ban épült vitorlás hajón kalandozhattak a hollandiai partok mentén. Több volt ez az utazás, mint egy felejthetetlenül szép élmény: a Szentírás történetei váltak valósággá életükben és minden egyes nap tanulságokkal szolgált. Naponta egyre többet érthettek meg valamit abból, ahogy Isten akarja vezetni életüket.

Navigare necesse est quia vivere necesse est, azaz hajózni kell, mert élni kell – szölt az ókori római bölcsesség. Arra vonatkozott ez a szólás, hogy a Római Birodalomban kiemelkedő szerepe volt a hajózásnak abban, hogy a fővárosba eljusson az élet fenntartásához szükséges gabona. De hajón szállították az egész birodalomban a kézműipari és luxuscikkeket, majd a hajóépítéshez szükséges faanyagot is. Rómában részben a tengeren át bonyolódott le a birodalmi szintű adminisztráció is. Az évek folyamán azonban sajátságosan alakult a közismert mondás. Pompeius Magnus hadvezér már így fogalmazott: *Navigare necesse est, vivere non est necesse*, azaz hajózni szükséges, élni nem szükséges. Ő már fontosabbnak tartotta azt, hogy a hajó és rakománya elérje célját, mint amennyire az emberi életet értékelte. Nem számít, hányan vesznek oda, a lényeges az, hogy a birodalom növekedjen. Valóban: nemcsak jövedelmező, hanem kockázatos foglalkozás is volt a hajózás. Aki tengerre szállt, számolnia kellett azzal, hogy élete folyamatosan veszélyben forog: a hajót elpusztíthatta vihar vagy ellenséges hadihajó; megtámadhatták kalózok, zátonyra futhatott vagy egyszerűen széteshetett. Így a hajózás már az ókorban jelképpé vált: az emberi életet jelképezte. Emberi testünk az a hajó, amiben élünk és halunk, azaz „hajóznunk” kell. A mindig bizonytalan „tengeren” újabb és újabb „kikötők” felé haladunk, míg egyszer szétesik, elpusztul hajónk. Bármikor hajótörést szenvedhetünk, és megtörténhet, hogy úgy süllyed el valakinek a „hajója”, hogy célját, terveit nem érte el. Vele együtt elmerül, semmivé válik terhe és vagyona is.

A hajózás a Szentírásban is előfordul. Jónás próféta korának leggyorsabb közlekedési eszközén, hajón menekül Isten parancsa elől a legtávolabbi ismert városába: mintha ma valaki azért ülne úrhajóra, hogy a Hold árnyékos oldalán bújjon el Isten elől. Jézus tanítványai közül többen is hajózáshoz értő halászok voltak, akik viszont újra és újra épp abban mondanak csődöt, amihez elvileg a legjobban értenek. Látjuk őket, amint egy sikertelen halászat után csaló-

dottan mossák hálóikat a tenger vizében, és olvasunk arról, hogy mennyire elveszettnek érzik magukat a viharos tengeren. Az egyik hajóstörténet arról szól, hogy egy sikeres nap után, amikor a tanítványok könnyen elbizakodhattak, Jézus arra kényszeríti (Mt 14,22) őket, hogy hajóra üljenek, és egy hirtelen lecsapó viharban újra átéljék, hogy az életben nemcsak magasságok, hanem mélységek is vannak, és hogy a süllyedéstől egyedül ő, a Menny és Föld Ura tudja megvédeni őket.

Vidékünkön a legtöbb ember csak a képezetére, vagy néhány kalandfilm képsoraira hagyatkozhat, amikor a Bibliában ezekről a tengeri történetekről olvas. A marosszentkirályi fiataloknak azonban megadtott, hogy a valóságban is megtapasztalják, hogy milyen is egy tengeri utazás. A németországi Hagen város egyik gyülekezetének támogatásával 17 marosszentkirályi fiatal a német gyülekezet

Hajómustra: a fiatalok szemügyre veszik a vitorlást

ifjúságának egy kisebb csoportjával vehetett részt ezen a nem mindennapi utazáson. Hét napon keresztül egy 1903-ban épült vitorlás hajón kalandozhattunk a hollandiai IJssel-távon és a Watt-tengeren. Az *Antoinette* nevű, eredetileg cementszállításra készült kétárbocos, 5 vitorlával felszerelt klipper egyik jellegzetes darabja annak az egykori áruszállító holland flottának, amely a közúti forgalom fejlődésével feleslegessé vált. A holland találékonyság azonban nem engedte, hogy az áruszállításban mellőzhetővé vált hajókat szétdarabolják. Az évszázados hajós tapasztalat azt mutatta, hogy a vitorlás hajók kiválóan alkalmasak arra, hogy utasai azon gyakorolják az összetartozást, a másik ember elfogadását, a közös cél érdekében való küzdelmet. Az öreg hajókat átalakították és felszerelték mindazzal, amire a ma emberének szüksége lehet.

Több volt ez az utazás, mint egy felejthetetlenül szép élmény. Már önmagában az a tény, hogy Hollandiában, egy német származású kapitány felügyelete alatt álló, holland felségjelű hajón romániai magyar fiatalok német fiatalokkal együtt vannak úgy, hogy közös nyelvük az angol, már kiemeli ezt az eseményt a hétköznapi utazások sorából, és az európai összetartozás jelképévé teszi. De ennél is többet jelentett

számunkra ez a hajóút. A Szentírás történetei valósággá váltak életünkben és minden egyes nap tanulságokkal szolgált. Naponta egyre többet érthettünk meg valamit abból, ahogy Isten akarja vezetni életünket.

Első nap. Szombat. Németországból, Hagemből ragyogó időben indulunk el, de a kampeni kikötőbe már szemerkélő esőben érkezünk meg. A hajó kapitánya azzal fogad, hogy vihar van kilátásban, nem tanácsos útnak indulni. Csalódás vesz erőt a fiatal seregen. Az idegek arra voltak beállítva, hogy amint hajóra ülünk, máris indulunk! De íme: állni és vesztegelni kell. Ki tudja meddig! Szólni ugyan nem mer senki, csak magukban dohognak a fiatalok: egy kis szemerkélő esőtől ijed meg ez az öreg tengeri medve? Ha tőlünk függne, máris indulnánk. Hoztunk magunkkal esőköpenyt. De a kapitány hajthatatlan: a szél bármikor meghaladhatja az 5-ös erősséget, ezért biztonsági okokból a hajónak egyszerűen tilos a kikötőt elhagyni.

Pál római utazásáról szóló történetben olvassuk, hogy Kréta közelében Pál figyelmezteti a döntéshozókat: a további hajózás nemcsak a rakományra, hanem a hajón tartózkodók életére is veszélyessé válik. Azért mer megszólalni, mert a hajózásról nagy tapasztalata van. Sokat utazott hajón, sőt háromszor már hajótörést is szenvedett. Tudja, hogy abban az időszakban nagyon kiszámíthatatlan, viharos az időjárás. „De a százados inkább hitt a kormányosnak és a hajótulajdonosnak, mint annak, amit Pál mondott” (ApCsel 27,11). Vagyis a kérdésben négyen is véleményt nyilvánítanak, de a türelmetlen-

ség és a kapzsiság győz a józan ész és a tapasztalat fölött. Az eredmény: a hajó elsüllyed, és minden rakomány a tengerbe vész. Szerencsére a mi kapitányunk nem engedett a fiatalos követelőzésnek: az est közeledtével tomboló vihar söpört végig a tervezett útvonalunkon.

Megtörténik, hogy olykor mintha elakadna életünk. Hajóznánk, de egy kikötőben kell rostokolni. Isten jól tudja, hogy miért kell vesztegelned! A fiatalságra különösen jellemző a türelmetlenség, az, hogy egyszerre mindent akarnak, mintha végérvényesen lekésnének valamiről. Hajóutunk első napján ezt kellett megtanulunk: türelem! A te érdekedben!

Persze, azért nem telt eseménytelenül ez a nap. Megtanulhattuk a különböző tengerész-csomók kötését, a vitorlák kibontásának és bevonásának fortélyába is ez alatt az idő alatt avatott be bennünket a hajó kapitánya. Később beláttuk: jó, hogy ezt egy szélől védett kikötőben gyakorolhattuk és nem a nyílt vízen, miközben a szél vadul rángatja a vitorlarudakat. Itt tanultuk meg azt is, hogy a vitorlák kezeléséhez minden emberre szükség van. A vitorlabontás, és minden más, ami a hajó haladásához szükséges: csapatmunka.

Veress László

(Folytatás következő lapszámunkban)

Múlt, jelen, jövő – magyarói találkozó

A szivárvány színeit lassan magára öltő őszi kezdő bemutatni a szántó-vető ember számára mesés ízeket hordozó gyümölcseit, s hirdeti sokszor az elcsüggedők számára: van Isten, van atyai gondviselés, áldása ebben az évben is velünk volt. Ezért a gondviselésért adtunk hálát Újzsenge vasárnapján a magyarói templomban, majd egy héttel később Isten kegyelméből ismét felcsendült a hálaadás szava. Ezúttal azért, hogy bárhol is élünk református közösségként, Isten népeként, magyarói reformátusként összetartozunk.

Már a tavaly megszületett e találkozó ötlete, és íme, az idén megvalósult. Hazahívtuk elszármazott testvéreinket, hogy együtt emlékezzünk a múltra, tekintsünk bele a jelenbe és formáljuk a jövőt. A kétnapos rendezvény több mint hatszáz embert mozgatót meg, és persze nem felejtjük el azokat sem, akiket a szolgálat, a távolság, a nyaralás, a munkahely, az iskolakezdés tartott távol, netán betegség és gyász miatt nem lehettek velünk.

Szász Attila körtvélyfái esperes igehirdetése után az egybegyűlteket **Takács Albert** helybéli lelkipásztor köszöntötte. Gyülekezetünk kurátora, **Zsigmond György István** arról beszélt, hogy bármerre is visz az élet útja, jó tudni, hogy van egy hely, amely otthonnak nevezhető, és van egy hely, az ősi templomunk, ahol mindenki nyugalmat találhat lelkében. E találkozó nyújtotta hitelményekkel keressük továbbra is Isten útjait. Így lehet biztos a megmaradásunk – zárta gondolatait.

Felemelő ünnepi műsorral folytatódott a rendezvény: gyülekezetünk vegyes kara énekelt **Szabó Szidónia** kántorkarnagy vezetésével, majd a falunkban élő nőszövétségünk tagja, **Zsigmond Piroska** erre az alkalomra írt *Honvág* című versét olvasta fel. A magunkban való elmélyülés lehetőségét ajándékozta számunkra a Debrecenben élő, magyarói születésű **Virginás István** csellóművész kiváló játékával, majd ez alkalomra írt versének megzenésítésével, és a gyülekezetünkben **Lovász Jámbor**

Zoltán vezette kis zenekar segítségével, **Takács Delinke** éneklésével minden szót az ajkakra fagyasztott.

A találkozó emlékére a templomkertben kopjafát avattunk. A presbitérium, valamint **Bálint Attila** és családja jóvoltából tekinthetünk ezentúl a kopjafára, mint múltat, jelent és jövőt összekapcsoló emlékre. Kopjafaavató beszédet tartott **Papp Tibor**, a debreceni Kistemplom Ispotály lelkipásztora. Ezt követően versek hangzottak el, gyülekezetünk Szász Adorján ifis: *Isten hozta Szülőföldön!* című versét **Vajda Brigitta** ifis szavalta, majd **Szabadi Nóra** színművésznő szavaltatát hallgattuk.

A rendezvény következő állomása a két világháborúban elesettek emlékművének megkoszorúzása volt, ahol az egyházközség vezetősége – közösen a polgármesteri hivatal képviselőivel – együtt rótták le kegyeletüket. Emlékbeszédet mondott a jelenleg Marosvécsen lakó **Kun László**, nyugalmazott történelemtanár, aki sok évtizeden keresztül a magyarói iskolában tanított. Zsigmond Piroska asszonytestvérünk *A megemlékezés napja* című versében tolmácsolta érzéseit. Részlet hangzott el Was Albert: *Hagyaték* című művéből, melyet **Kocsis Előd** ifis tolmácsolt, majd **Varga Mónika** asszonytestvérünk Ady Endre: *Imádság háború után* című versét olvasta fel.

A program a kultúrotthonban folytatódott, melynek házigazdája **Ördög Pista** bácsi volt, aki humoros verseléssel vezette fel az est szereplőit. Az estét polgármester presbiterünk, **Kristóf József Lóránt** köszöntője nyitotta meg, aki falunk szülöttje. **Magyarói Zsigmond Zoltán** versét idézve szólt a telt kultúrotthon tagjaihoz. Esti együttlétünk **Kun László** tanár

úr előadásával folytatódott: *Magyaró múlt-jelen-jövő* címmel, majd falunk szülöttje, **Ördög Miklós Levente** és felesége, **Szabadi Nóra** színművészek előadástje következett.

Vasárnap vendégeink a Kocsis Zoltán presbiterünk által létrehozott Tájházbba, illetve a temetőkertbe látogathattak el. Az istentisztelet ideje alatt gyermekprogram várta az itthon élő és elszármazott gyermekeinket, melyet a Nimród-házban tartottunk **Ördög Ildikó** óvónő vezetésével. Istentiszteletre hívtott a harang, melyen falunk szülöttje, **Galambfalvi Márton** nagykendí

lelkipásztor Zsolt 139,1–5 versei alapján hirdetett ígét. Ez alkalommal is megterítettük az úrasztalát, ágendás beszédet mondott falunk szülöttje: **Kristóf István**, pókakeresztúri lelkipásztor. Az ünnepi istentiszteletünkön **Ördög Miklós Levente** és **Szabadi Nóra** színművészpár szavalt, énekelt **Szász Erika**, csellózott **Virginás István** művész.

Közös ebédre hívtuk meg az elszármazottakat és a magyaróiakat. Köszönet mindazoknak, akik ezt biztosították: **Zsigmond Dezső** szakácsnak, presbiterieknek és feleségeiknek, nőszövétségünk tagjainak és mindenkinek, aki valamivel is segített, részt vett abban, hogy minden a megfelelő helyen legyen. Az egybegyűlteket nőszövétségünk kézimunkáit mindkét napon megtekinthették, vásárolhattak, hogy magukkal vigyenek egy darabot abból, ami itt volt.

Az ebéd elfogyasztása után a magyarói Csurgó néptáncgyűttes közép- és nagycsoportja mutatta be táncaikat. Hálás szívvel köszöntük meg Istennek irántunk megmutatott kegyelmét. Végül Takács Albert lelkipásztor zárószavai ösztönzően hangzottak: reformátusnak lenni azt jelenti, hogy Krisztus testének élő tagjaként viselkedem, bárhol éljek e nagyvilágban, ismerem a jó Pásztor hangját és mindenén át követem Őt.

Nem tudhatjuk mit hoz a jövő, de a mag az újabb vetésre készen áll már. Amit tudunk, megteszünk, de az áldást minden esetben csak az Úristen adhatja. Bízunk abban, Isten felséges volta által áldottakként távoztak el a találkozóról az itthon élők és az elszármazottak.

Takács Malvin

A résztvevők kopjafaavatóval tették emlékezetessé az ünnepséget

Dél-erdélyi sorsok

(Folytatás az 1. oldalról)

1888-ban a görög katolikus, a lutheránus és a református templom. 1912-re a zsidók építik fel zsinagógájukat, majd 1928-ra templomuk építését az unitáriusok is befejezik.

A korabeli századfordulón olyan mértékű a népesség és a gyülekezetek gyarapodása, hogy a petrozsényi gyülekezetből elkezdene kiválni, önállósodni és saját templomot építeni a mai Zsil-völgyi gyülekezetek: Lupény, Vulkán, Urikány, Aninósza, Lónya és Petrilla. Ezek a gyülekezetek a templomuk felépítését követően 2-3 ezres közösségekké válnak, míg a petrozsényi gyülekezet is lélekszámban ugyanekkora marad. Csupán a petrozsényi nőszövetség megalakulása évében (1926) 116 tagot számlált! A gyülekezet anyagi és lelki gyarapodása ezekben az években olyan nagy mértékű, hogy a mából vissza tekintve is jól kitapintható. Nemcsak parókiát és kántori lakást építenek, hanem szombat este, vasárnap kétszer is istentiszteletet tartanak, szerdán nőszövetségi bibliaórát, a gyerekeknek vallásórát és konfirmációi előkészítőt, de 1919-től felekezeti iskolát is működtet a gyülekezet.

A politikai és gazdasági változások rányomják bélyegüket a gyülekezet életére is. 1937-ben az állam az iskola épületét elveszi a gyülekezettől és 1943-ban a református felekezetű oktatást is megszüntetik. 1973-ban városrendezés ürügyén elveszik és lebontják a református parókiát, ami a templom mellett volt. A gyülekezet még abban az évben más épületet vásárol

magának, de 1983-ban az újabb városrendezés miatt ezt a parókiát is elveszi az állam és le is bontja. Ekkor kapja meg a gyülekezet kártérítésként a mai parókiáját, amely nem a templom mellett, hanem attól jó néhány utcányira található. Ez a harmadik parókia kezdetben alig

volt használható. Több terv is készült a felújítására, de a terveket csak a romániai rendszerváltás után lehetett megvalósítani.

A kommunizmus éveiben szinte a Zsil-völgy volt az erdélyi magyar értelmiségiek kényszermunkahelye. Ez meglátszott a kulturális élet színességén, a magyar tagozat színvonalán, a hitélet megélése terén mutatott igényességben. Amit anyagiakban elvettek a felekezetektől, azt szellemiekben és lelkekben igyekeztek pótolni.

Az 1990-es évek hozta lehetőségeket a gyülekezet próbálta kihasználni. Kibővítette parókiáját, garzont vásárolt imaterem céljára, ahol Isten Igéjét a templomtól távol lakó idősök ma is hallgatják.

A piacgazdaságba való belekóstolás a Zsil-völgy számára a bányák folyamatos bezárását, a munkahelyek megszűnését hozta. A festői szépségű Déli-Kárpátokban lévő gyülekezeteinknek mindegyike lélekszámban rohamosan apad. Az egész Zsil-völgyben már csak Lupényban és Petrozsényben lehet magyar anyanyelven I–VIII. osztályban tanulni. Ezért a mi számunkra – ahol sajnos már sok esetben az unokák nem tanulják meg a magyar anyanyelvet – felértékelődik a gyülekezet és a templom jelentősége. A gyülekezet és a templom az az utolsó végvár, ahová örömmel, bánatunkkal, kérdéseinkkel, kéréseinkkel, imáinkkal mint egy nagy család tagjai mehetünk Isten elé.

Próbáljuk megőrizni épített, szellemi és lelki örökségünket, Istentől ajándékba kapott hitünket.

Próbálkozásunk látható nyoma minden istentiszteletünk, a templom udvarán álló kopjafa, valamint az a monográfia, amit a templom felépítése évfordulójára a gyülekezet néhány lelkes tagja adott ki.

Jézus az Út, az Igazság és az Élet

Medgyesi vakációs bibliahét

Szeptember első felében tartottuk Medgyesén a vakációs bibliahetet. Örömmel tapasztaltuk, hogy naponta 22 gyerek vett részt alkalmainkon. A hét központi üzenete így hangzott: Jézus az Út, az Igazság és az Élet. Az „időgép” segítségével különböző személyeket

sikerült a bibliai időkől „elhozni”, akik elmesélték a gyerekeknek Jónás, Zákheus, az adós szolga, valamint Jézus mennybemenetelének történetét. Ezeken keresztül sikerült a gyerekeknek megérteni, mit jelent engedelmesnek, becsületesnek, igazságosnak, megbocsátónak

lenni, és azt is, hogy csakis ezek szem előtt tartásával maradhatunk meg a mennybe vezető úton.

Nem maradt ki a kirándulás sem, amelynek helyszíne ezúttal a város Greweln nevű negyedében zajlott, a természet lágy ölén, az erdő alatti játszótéren. A hét fénypontja a vasárnapi istentisztelettel egybekötött gyermekműsor volt. A gyerekek ekkor mutatták be a gyülekezetnek a bibliahéten ta-

nultakat, majd aranymondásokat tartalmazó kis kézimunkákat ajándékoztak a gyülekezeti tagoknak.

Áldott alkalmak sorozata volt mindannyiunk számára a medgyesi vakációs bibliahét. Hisszük, hogy gyerekeink jobban megismerték egymást, új barátságok kötődtek, közelebb kerültek Istenhez.

Téglás Tibor-Miklós

Magyarkiskapusi Bibliahét

Ezen a nyáron is megrendeztük a kalotaszegi Magyarkiskapuson a gyermekek által várt Vakációs Bibliahetet. Néhány éve én is gyermekként vettem részt, ám ez az idén megváltozott. Teljesen másképp éltem most át mindent. Szervezőként készülnöm kellett a programokra, melyek témája a Jézus

családja volt. Sok kíváncsi és izgatott vallásórás érkezett a parókiára. Figyelmesen hallgatták végig a történetet, amelyben még ők is szerepet kaptak. A kulcsfontosságú bibliai történet és éneklés után a gyermekek csapatokra oszlottak, és külön foglalkoztunk velük. A tevékenységek végén mindenki jókedvvel ment haza. Élménydús napok voltak, ám a legjobb talán az, hogy mind egy nagy család lehettünk.

Szöke Krisztina

Presbiteri munka a káté segítségével

Egyházkerületi konferencia Lugoson

A Királyháromelléki Egyházkerület Presbiteri Szövetsége (PSZ) kilencedik konferenciáját a bányászati Lugoson rendezte. Erre az alkalomra a mi egyházkerületünk szövetsége is meghívást kapott, és 21 tagú küldöttséggel képviseltette magát. A nyitó áhítatot **Csúry István** püspök tartotta, majd **László Kálmán** PSZ-elnök köszöntötte a jelenlevőket.

Pályi József, az Erdélyi Egyházkerület PSZ-elnöke beszédében kiemelte a Tiszántúli Egyházkerülettel való kapcsolat fontosságát. Ezt követően előadásokat hallgattunk meg, amelyek a 450 éve megjelent Heidelbergi Káténak a presbiteri szolgálatra vetített hatását emelték ki.

Békéfy Lajos, a *Presbiter* főszerkesztője az 1563-ban megjelent Heidelbergi Kátét „meleg lelki kenyérnek” nevezte, amelyet több mint 50 nyelvre fordítottak le és 500 kiadást ért meg. A káté lelki hajtóerő, amelyet oktatási-nevelési célra használtak.

Juhász Tamás teológiai professzor *A Heidelbergi Káté és más káték használata Erdélyben* címmel tartott előadást. A konferencia második napján

Szűcs Ferenc, a Károli Gáspár Egyetem tanára arról beszélt, miért fontos napjainkban a káté. A modern Európa ki akarja irtani keresztyén gyökereit. Gyermekeink élményközpontú társadalomban élnek, ahol nagyon nehéz Isten keresésére nevelnünk őket – hangzott el az előadásban.

Péter Csaba, a Partiumi Egyetem tanára a Heidelbergi Káténak a presbiteri képzésben betöltött szerepéről érkezett. **Bustya Dezső**, nyugalmazott főjegyző korreferátumában rámutatott: sok esetben hiányzik a szervezett presbiterképzés. Presbiteraink számára alap- és továbbképzést kellene szervezni. **Viczián Miklós** *Személyes hit és hitvallás* címmel tartott előadásában elhangzott: sajnos több helyen képzés nélküli presbiterekre bízák a gyülekezetek gondozását. Szükség lenne kis kortól a templomhoz szoktatni a gyermekeket. A Szentlélek az evangélium által gerjeszti bennünk a hitet, ezért is kell minden nap rendszeresen Bibliát olvasnunk. Az előadásokat élénk viták, kérdések, hozzászólások követték, amelyek során a különböző gyülekezetekből jövő presbiterok elmondták gondolataikat, megoldást kerestek nehézségeikre, de sok bátorító szó is elhangzott.

Floriska István

Lelkészfociban újra Bihar a bajnok

A Kárpát-medencei Lelkipásztori Focikupa szervezésében felgyorsultak az események. A tavaszi debreceni kiírást szeptember 13-án a kolozsvári torna követte. A Iuliu Hațieganu Sportparkban (rég neve Babeș-park) tartott megnyitón **Somogyi Botond** főszervező ismertette a játéknapot tudnivalóit, majd **Bibza Gábor**, a Kolozsvári Egyházmegye esperese rövid nyitóáhítatban a Róm 9,16 alapján arra emlékeztetett, hogy a discóség Istené.

Csakúgy, mint egy évvel korábban, a szalontai játéknapon, így Kolozsváron is csupán egy anyaországi csapat vett részt. Ugyanaz, mint 2012-ben is: a nyírségi. S ha már itt voltak, a harmadik helyig meg sem álltak. A résztvevő tíz csapat – a már említett egy anyaországi, három királyhágómelléki és hat erdélyi – két csoportban kezdte meg a négy közé jutásért vívott mérkőzéseket.

Az első csoportban a Maros meggyőző játékkal az első helyen jutott tovább. A második továbbjutó helyért a Bihar és az Udvarhely küzdelméből a partiumiak kerültek ki győztesen. Jó ellenfél volt a kolozsvári Teológia is, amely első alkalommal indított önálló csapatot. Kolozsvár csapata illedelmes vendéglátónak bizonyult, vagy ahogy önmagukat túlzott szerénységgel nevezték: a csoport „Andorrája”, hiszen ők mindenkit maguk elé engedtek. A második csoportban a Küklő és a királyhágómelléki csapatok, a zilahiak és a szatmáriak kemény küzdelemben adták meg magukat. Itt a Kolozsvár–Kalotaszeg közös csapata és a Nyírség jutott az elődöntőbe. A négy között a Maros folytatta kiegyensúlyozott szereplését és átlépett a Nyírségen, míg a szervezésben elfáradt Kolozsvár–Kalotaszeg némi meglepetésre alulmaradt a bihariakkal szemben. A magyarországiak ereje a kisdöntőre is elegendőnek bizonyult, a

döntőben pedig nagy küzdelemben mentette döntetlenre a rendes játékidőt a Maros. A lelkesfoci küzdelmeiben harmadik büntetőpárbajukban is diadalmaskodtak a rutinos alföldiek, akik két éven belül másodikjára hódították el az elsőséget.

A küzdelmeket a Teológia dísztermében ünnepélyes díjátadó követte, majd a hagyományoknak megfelelően közös vacsorával zárult az együttlét. Illesse köszönet a szervezőket, akik **Antal Csaba**, **Török Zoltán**, **Szabó Gerő** személyében kiváló játékvezetőkről gondoskodtak. A Kárpát-medencei Lelkipásztori Focikupa következő kiírást 2014 tavaszára a Szabolcs-Szatmári Egyházmegye vállalta magára.

FT

Olvasóink írják

A Nagyborosnyói Egyházközség jól sikerült családi napot szervezett a közelmúltban – tudósította lapunkat **Pakucs Etelka**. A cikkíró megemlíti, hogy Német Zoltán lelkipásztor ötlete nyomán első alkalommal került sor erre az eseményre. Az istentiszteleten ígét hirdetett **Sebestyén Ákos** körösfői lelkipásztor, akit gyermekkori emlékek fűznek a gyülekezetéhez. Igehirdetés után **Tordai Matyó** *Jertek haza* című verse hangzott el, majd szeretetvendégségre került sor. Ezt követően élőzene szórakoztatta a kicsiket-nagyokat egyaránt. Igazi családként kötött össze bennünket a szeretet láncza az ünnepség alkalmával – zárja sorait szerkesztőségünknek küldött levelében Pakucs Etelka.

• **Lelkipásztori értekezlet Szovátán.** Október 15–16-án tartják az erdélyi református lelkipásztorok értekezletét. Az idei ülés első napján vitakultúrát fejlesztő műhelymunka lesz. A második napon pedig **dr. Sipos Gábor** levéltáros a lelkész-kép változásaiával szembesíti a résztvevőket. Az értekezlet idején a lelkipásztorok képzőművészeti alkotásaiból kiállítást is rendeznek.

• **A kalotaszegi Sztánán** Kós Károly mellszobrának ünnepélyes leleplezésére kerül sor október 13-án 11 órakor.

Kicsiny falunk központjában a 130 éve született építész, író és politikus Kós Károlynak állítunk szobrot, akit a magyar kultúra egyik kiemelkedő személyiségeként tart számon az utókor, és aki harminc éven át községünkben, a legendás Varjúvárbán élt és alkotott.

• **Október 27-én gyülekezeti házat avatnak Beresztelkén.** Az ünnepi alkalom istentisztelettel kezdődik délelőtt 11 órakor. Igét hirdet **Kató Béla** püspök. Az együttlét úrvacsorai közösséggel folytatódik, majd könyvbemutatóra kerül sor. Az ünnepi alkalom szeretetvendégséggel zárul.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, após, testvér, rokon és ismerős,

Krizbai–Nemes György

református lelkipásztor

életének 62. évében, türelemmel viselt betegség után elhunyt. A temetési istentiszteletre szeptember 5-én került sor a nagygyermei református templomban.

Elhívó és megváltó Urunk akaratában megnyugodva adjuk tudtul a szomorú hírt, hogy szolgatársunk és testvérünk a Krisztusban,

Gede Mátyás,

a Székelyudvarhely-belvárosi
Református Egyházközség lelkipásztora,

életének 59. esztendejében, 2013. szeptember 14-én elhunyt. Temetési istentiszteletre szeptember 16-án a székelyudvarhely-belvárosi templomban került sor.

ISSN–1223–8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
A szerkesztőség címe: 400079 Kolozsvár
Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.
Telefon: 0264/599 800
Fax: 0264/595 104
Drótposta: uzenet@reformatus.ro
Honlap: <http://uzenet.reformatus.ro>
Főszerkesztő: Somogyi Botond
Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza.
A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában.
Felelős vezető: Dávid Zoltán
Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Tördelés: Czirmay Ágnes